

T.C.
SAMSUN

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/...

KARAR NO : 2025/...

DAVACI :
VEKİLİ : AV. OZAN KARAKAYA

DAVALI : ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Üniversitesi, Fakültesi, Bilimleri Anasanat Dalı'nda doktor öğretim üyesi olarak görev yapan davacı tarafından, 24/01/2025 tarihinde dolan görev süresinin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 23. maddesi ile Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönergesi'nin ilgili hükümleri uyarınca 24/01/2026 tarihine kadar 1 (bir) yıl süre ile uzatılmasına ilişkin 03/02/2025 tarihli ve 323325 sayılı işlemin; hukuka ve mevzuata aykırı olduğu, dava konusu işlemin öncesinde görev süresinin hukuksuz bir şekilde altı ay süre ile uzatıldığı ve anılan işlemin iptali istemiyle açılan dava Samsun 3. İdare Mahkemesi'nin E:2024/889 sayılı dosyasında derdest iken dava konusu işlemle görev süresinin 1 yıl süre ile uzatılmasına karar verildiği, anılan işlemlerin kendisine karşı gösterilen husumetten kaynaklandığı, doktor öğretim üyelerinin yeniden atanmalarına ilişkin işlemlerin Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Ölçütleri Yönetmeliği ile dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Ölçütleri Yönergesi hükümlerine göre yapılması gerektiği, anılan mevzuat kapsamındaki puan hesaplamasına göre görev süresinin dört yıl süre ile uzatılması gerektiği iddialarıyla iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlemin hukuka ve mevzuata uygun olduğu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 23. maddesi kapsamında davacının görev süresinin 1 yıl uzatılmasına karar verildiği, yapılan değerlendirmede davacının bilimsel yayın kriterlerini halen karşılamadığı, etik ilkeler bağlamındaki önceki tutumlarını sürdürdüğü ve akademik katkısının sınırlı olduğunun gözlemlendiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Samsun 1. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenmek suretiyle işin gereği görüldü;

Dava, doktor öğretim üyesi olarak görev yapan davacının, görev süresinin 1 (bir) yıl süre ile uzatılmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinde; "Doktor Öğretim Üyesi: Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan akademik unvana sahip kişidir." hükmü, "Doktor Öğretim Üyesi" başlıklı 23. maddesinde; "a) Yükseköğretim kurumlarında açık bulunan doktor öğretim üyesi kadroları rektörlükçe ilan edilir. İlan edilen bu kadrolara fakültelerde dekan; diğer birimlerde müdürler, biri o birimin yöneticisi biri de o yükseköğretim kurumunun dışından olmak üzere üç profesör veya doçent tespit ederek bunlardan adayların her biri hakkında yazılı mütela isterler. Dekan veya ilgili müdür yönetim kurullarının görüşünü aldıktan sonra önerilerini rekti

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/...

KARAR NO : 2025/...

Atama rektör tarafından en çok dört yıl süre ile yapılır. Her atama süresinin sonunda görev kendiliğinden sona erer. Görev süresi sona erenler yeniden atanabilirler. b) Doktor öğretim üyeliğine atanabilmek için, doktora ile tıpta, dış hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak gerekir. c) Yükseköğretim kurumları, doktor öğretim üyesi kadrosuna atama için Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler." hükmü düzenlenmektedir.

12/06/2018 günlü ve 30449 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliği'nin "Doktor Öğretim Üyesi Kadrolarına Atanma" başlıklı İkinci Bölümünde yer alan "Atanma şartı" başlıklı 4. maddesinde; "(1) Doktor öğretim üyesi kadrolarına başvurabilmek için doktora veya tıpta, dış hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık ya da sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış olmak gereklidir." düzenlemesi, "Atama" başlıklı 7. maddesinde; "(1) Doktor öğretim üyeleri, ilgili yönetim kurulunun görüşü alındıktan sonra fakültelerde ilgili dekanın, diğer birimlerde müdürün önerisi ile rektör tarafından en az bir en çok dört yıl süre ile atanır. (2) Her atama süresinin sonunda görev kendiliğinden sona erer. Görev süresi sona erenler ilgili yönetim kurulunun uygun görüşü üzerine rektör tarafından yeniden atanabilir. (3) Doktor öğretim üyelerinin ne kadar süre ile atandığı kendilerine tebliğ edilir." düzenlemesi yer almaktadır.

Sinop Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Ölçütleri Yönergesi'nin dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan halinin "Doktor Öğretim Üyeliğine Atanma Şartları" başlıklı 9. maddesinde; "2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri saklı kalmak kaydıyla doktor öğretim üyeliğine yükseltme ve atanma şartları aşağıda verilmiştir: 1. Doktora, tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik derecesi almış olmak. (Doktora, tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik derecesi yurtdışından alınmış ise Üniversitelerarası Kurulca denkliğinin onaylanması gereklidir.) 2. Adayın bilim alanı ile müracaat ettiği kadro alanı arasında ilişki bulunmak. 3. Fen ve Mühendislik, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimler alanlarında adayın puanlama tablosu A1-A8'den en az 60 puan, Güzel Sanatlar alanında A1-A8 veya G1-G9'dan en az 60 puan alması zorunludur. 4. Adayın, bu yönergenin 10. maddesinde belirtilen deneme dersi ilkeleri çerçevesinde deneme dersinden başarılı olması gerekir." düzenlemesine, "Doktor Öğretim Üyeliğine Yeniden Atanma Şartları" başlıklı 11. maddesinde ise; "Halen doktor öğretim üyesi olarak görev yapan öğretim üyelerinin, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri saklı kalmak koşuluyla doktor öğretim üyeliğine yeniden atanma şartları aşağıda verilmiştir: Son atanma tarihinden itibaren puanlama tablosu A1-A8'den veya G1-G9'dan en az 100 puan olmak kaydıyla toplamda en az 200 puan alınması zorunludur (Puanlar 4 yıllık atamalar için geçerli olup kısa süreli atamalarda puan/yıl oranı dikkate alınır.)..." düzenlemesi yer almaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının 24/07/2020 tarihinde..... Üniversitesi, Fakültesi, Bilimleri Anasanat Dalı'na doktor öğretim üyesi olarak 4 (dört) yıl süre ile atandığı, görev süresinin sona ermesine istinaden davacı tarafından yapılan başvuru üzerine görev süresinin 6 (altı) ay uzatıldığı, anılan kararın ardından görev süresinin 24/01/2025 tarihinde dolacak olması nedeniyle davacı tarafından 4 (dört) yıl uzatma istemiyle başvuruda bulunulduğu ve yapılan değerlendirme neticesinde..... Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yönetim Kurulu'nun 23/01/2025 tarihli ve 2025/1 sayılı kararı ile davacının görev süresinin 2 (iki) yıl süre ile uzatılmasına karar verilerek anılan kararın Rektörlük Makamı'na sunulduğu, Rektörlük Makamı'nın 03/02/2025 tarihli ve 323325 sayılı kararı ile davacının 24/01/2025 tarihinde dolan görev süresinin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 23. maddesi ile..... Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltim

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/...

KARAR NO : 2025/...

Atanma Yönergesi'nin ilgili hükümleri uyarınca 24/01/2026 tarihine kadar 1 (bir) yıl süre ile uzatılmasına karar verildiği, anılan kararın iptali istemiyle de bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan dava konusu işlemin tesis edilmesinden önce davacının 24/07/2024 tarihinde dolan görev süresinin 6 (altı) ay süre ile uzatılmasına ilişkin 24/07/2024 tarihli işlemin iptali istemiyle açılan davada Samsun 3. İdare Mahkemesi'nin 30/04/2025 günlü ve E:2024/889 K:2025/610 sayılı kararı ile işlemin iptaline karar verildiği, anılan karara karşı yapılan istinaf isteminin ise Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesi'nin 23/09/2025 günlü ve E:2025/682 K:2025/1002 sayılı kararı ile kesin olarak reddedildiği görülmektedir.

Hukuk devleti ilkesinin unsurlarından biri olan "hukuk güvenliği" ile kişilerin hukukî güvenliğinin sağlanması amaçlanmakta olup, söz konusu ilke, yazılı hukuk kurallarının öngörülebilir olmasını, kişilerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de kanunî düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici uygulamalardan kaçınmasını gerekli kılmaktadır.

Hukuk devleti, Devletin bütün faaliyetlerinde hukukun hâkim olduğu devlettir. Bu tür Devlette "Hukuk güvenliği"ni sağlayan bir düzenin kurulması asıldır. Devlet, görevlerini yerine getirirken, "Hukuk devleti" niteliğine aykırı davranmamalı, hukukun temel ilkelerine bağlı kalmalıdır. Böyle bir düzende, "Devlete güven" ilkesi vazgeçilmez temel öğelerdendir. Devlete güven, hukuk devletinin sağlamak istediği huzurlu ve istikrarlı bir ortamın sonucu olarak ortaya çıkar. Yasaların Anayasa'ya uygunluğu karinesi asıldır. Yasalara gösterilen güven ve saygıdan kaynaklanan oluşumların sonuçlarını korumak gerekir (AYM, E.1989/11, K.1989/48, K.T. 12/12/1989).

Hukuk devletinin önemli bir unsuru olarak hukukî güvenlik ilkesi, sadece bireylerin devlet faaliyetlerine duyduğu güveni değil, aynı zamanda yürürlükteki mevzuatın süreceğine duyulan güveni de içerir. Bu nedenle hukukî güvenlik ilkesi, yürürlükte bulunan hukuk kurallarına uygun olarak teessüs etmiş kazanılmış hakları korumanın yanında kazanılmış hakka dönüşmemiş beklentileri de belli ölçüde korumaktadır (AYM, E:2016/195, K:2017/158, K.T. 16/11/2017)

"Haklı beklenti", idarenin ister düzenleyici işlem, ister bir taahhüt, isterse uzun süren bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarlarına ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ümit etmeleridir. Kazanılmış hak ilkesinde olduğu gibi, haklı beklentilerde de, kamu hizmetlerinin değişkenliği ve adaptasyonu ilkesi ile hakkaniyet, hukukî güvenlik ve idarî istikrar ilkeleri arasında bir tür uzlaşma veya dengeleme sağlanmaktadır. Bu nedenle, kişilerin idareden bu tür beklentilerinin ilelebet veya çok uzun bir gelecek için değil, ancak mâkul ve öngörülebilir bir gelecek için haklı olacağı kabul edilmelidir. Buradaki mâkul süre için somut ve genel bir süre bulunmamakla birlikte, bahsi geçen hakkın niteliğine, kişiler nezdinde doğuracağı mağduriyetin derecesine ve kamu açısından getireceği mali külfetlerin ve kamusal yükümlülüklerin ağırlığına göre idarece takdir edilebilecektir (ULUSOY Ali D., Yeni Türk İdare Hukuku, 2021, Ankara, s. 453).

Haklı beklentilere ilişkin Anayasa Mahkemesi'nin yaklaşımı incelendiğinde, Mahkeme'nin 20/09/2012 tarih ve E:2012/65, K:2012/128 sayılı kararına göre, kanunların uzun süreli uygulanmasına güvenerek hayatını yönlendiren, hukukî iş ve işlemlere girişen bireyin, bu kanunların uygulanacağı yolunda oluşan beklentisinin mümkün olduğunca korunması gerekmekle birlikte, hukukî güvenlik ilkesi, her türlü beklentinin korunmasını zorunlu kılmamaktadır. Bir beklentinin hukuken koruma görebilmesi için, haklı beklenti seviyesine ulaşması gerekmektedir. Beklentinin haklı olup olmadığı tespit edilirken başvurulacak ölçüt ise "hakkaniyet"tir.

Diğer yandan, Anayasa Mahkemesi'nin 15/11/2017 tarih ve E:2016/133 K:2017/155 sayılı kararında da, kişilerin mevcut kurallar çerçevesindeki tüm beklentilerinin mutlak suretle hukuken korunması, kuralların değişmezliğine yol açabileceği gibi, kuralların değiştirilmesini anlamsız

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/...

KARAR NO : 2025/...

kılabilecek sonuçlara da yol açabilmektedir. Oysa hukuk, toplumun değişimine ve gelişimine koşut olarak değişime açık ve yaşayan bir varlık olduğundan, her değişiklikte olduğu gibi kişilerin değişen kurallardan etkilenmesi kaçınılmazdır. Bir kuralda yapılan değişikliğin kişilerin elde etmeyi bekledikleri haklara etkisinin saptanmasında ise söz konusu kuralın değiştirilme gerekçelerinin gözetilmesi zorunludur.

Haklı beklentilerin korunmasının genel olarak üç aşamalı bir değerlendirmenin sonucunda mümkün olduğu kabul edilmektedir. Buna göre ilk aşamada bir beklentinin var olması, ikinci aşamada beklentinin haklı olması ve üçüncü aşamada ise beklentiye korumamayı gerektiren baskın kamu yararının olmaması gerekmektedir. Eğer beklenti tüm bu şartları taşıyor ise hukuken korunmaya değer asgarî koşulları taşıdığı varsayılır (GİŞİ Selçuk, Haklı Beklentiler İlkesi, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, 2016, Ankara, s. 107).

İdarenin, bir konuda ilgilinin başvurusu üzerine ya da kendiliğinden işlem tesis edeceği aşamada, o konu hakkında yasama erkince çıkarılan kanunlar çerçevesinde hareket ederek, kural olarak mer'i (ilgili tarihte yürürlükte bulunan) kanuni düzenlemelere uygun işlem tesis etmekle yükümlü bulunduğu açıktır.

Yukarıda metnine yer verilen 2547 sayılı Kanunda doktor öğretim üyelerinin Rektör tarafından en çok dört yıl süre atanabileceklerinin hüküm altına alındığı, Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliği'nin 7. maddesinde doktor öğretim üyelerinin en az bir en çok dört yıl süre ile Rektör tarafından atanabileceklerinin düzenlendiği,..... Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Ölçütleri Yönergesi'nde ise belirlenen puanların alınması (A1-A8'den veya G1-G9'dan en az 100 puan olmak kaydıyla toplamda en az 200 puan) durumunda yeniden doktor öğretim üyeliğine dört yıl süre ile atanılabileceğinin kurala bağlandığı görülmektedir.

Olayda, davalı idarece dosyaya sunulan ve dava konusu işleme dayanak teşkil eden başvuru ekinde yer alan akademik değerlendirme formuna göre davacının A kategorisinde 264 olmak üzere toplam 474 puana sahip olduğu, 2547 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelikte doktor öğretim üyeliğine yapılacak atamaların en az bir en çok dört yıl süreliğine yapılacağı düzenlenmesine rağmen davalı idarece çıkarılan Yönergede puanlama tablosunda A1-A8'den veya G1-G9'dan en az 100 puan olmak kaydıyla toplamda en az 200 puan alınması durumunda dört yıl süre ile atamaların yapılabileceğinin düzenlendiği, dolayısıyla Kanun ve Yönetmelikte bir ila dört yıl arasında atama yapılabileceği belirtilmesine rağmen davalı idarece çıkarılan Yönerge ile belirlenen puan kriterini sağlayan adayların dört yıl süre ile atanabileceklerinin kurala bağlandığı, bu nedenle de puan şartını sağlayan adayların dört yıl süre ile atanma hususunda haklı bir beklentiye girecekleri, davacının da belirlenen puan koşulunu sağladığı anlaşıldığından, söz konusu Yönerge kapsamında dört yıl süre ile atanmasının değerlendirilmesi gerekirken, görev süresinin yalnızca bir yıl süre ile uzatılmasına yönelik tesis edilen dava konusu işlemde hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 1.594,30 TL yargılama giderinin ve karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 18.000,00 TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine, artan posta ve gider avansının talep edilmesi halinde derhal, talep edilmemesi halinde ise kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğinden itibaren (30) gün içerisinde Samsun Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 24/10/2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan